Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (prvního senátu)

7. září 2022 *

„Státní podpory – Podpora, kterou poskytla Belgie ve prospěch společnosti JCDecaux Street Furniture Belgium – Rozhodnutí, kterým se podpora prohlašuje za neslučitelnou s vnitřním trhem a ukládá její navrácení – Výhoda – Povinnost uvést odůvodnění“

Ve věci T-642/19,

JCDecaux Street Furniture Belgium, se sídlem v Bruselu (Belgie), zastoupená A. Wincklerem, G. Babinem a B. Cambierem, advokáty,

žalobkyně,

proti

Evropské komisi, zastoupené G. Bragou da Cruz, C. Georgieva a D. Recchia, jako zmocněnci,

žalované,

podporované

Clear Channel Belgium, se sídlem v Bruselu, zastoupenou P. de Bandtem, M. Gherghinaru a L. Panepinto, advokáty,

vedlejší účastnicí,

TRIBUNÁL (první senát)

ve složení H. Kanninen, předseda, M. Jaeger a M. Stancu (zpravodajka), soudci,

vedoucí soudní kanceláře: L. Ramette, rada,

s ohledem na písemnou část řízení,

po jednání konaném dne 2. března 2022,

vydává tento

* Jednací jazyk: francouzština.

Rozsudek

1 Svojí žalobou podanou na základě článku 263 SFEU se žalobkyně, společnost JCDecaux Street Furniture Belgium, dříve JCDecaux Belgium Publicité, domáhá zrušení rozhodnutí Komise C(2019) 4466 final ze dne 24. června 2019 o státní podpoře SA.33078 (2015/C) (ex 2015/NN), kterou poskytla Belgie ve prospěch společnosti JCDecaux Belgium Publicité (dále jen „napadené rozhodnutí“).

Skutečnosti předcházející sporu

2 Město Brusel (Belgie) a žalobkyně uzavřely dvě po sobě následující smlouvy týkající se poskytování různého městského mobiliáře, jehož část mohla být vyžívána pro reklamní účely.

3 První smlouva ze dne 16. července 1984 (dále jen „smlouva z roku 1984“), jejíž doba platnosti byla patnáct let, stanovila, že žalobkyně poskytne městu Brusel k dispozici a bude moci využívat reklamní autobusové přístřešky a městský mobiliář s názvem „městský mobiliář pro informování“ (dále jen „MUPI“), žalobkyně přitom zůstává vlastníkem tohoto mobiliáře za následujících podmínek:

– žalobkyně neplatí žádné platby v souvislosti s nájemným, právy využívat prostory, nebo poplatky za autobusové přístřešky a MUPI, ale musí městu Brusel poskytovat několik věcných výhod, a sice musí bezplatně poskytovat odpadkové koše na papír, veřejné záchody a digitální informační panely, jakož i vytvořit obecný plán města Brusel, plán pro turisty a plán hotelů a pěších cest města Brusel;

– jako protiplnění za své služby byla žalobkyně oprávněna využívat dodané autobusové přístřešky a MUPI pro reklamní účely;

– každé zařízení mohlo být využíváno po dobu patnácti let od jeho instalace, která byla uvedena v protokolu o převzetí.

4 V roce 1995 město Brusel ukončilo smlouvu z roku 1984.

5 V roce 1998 město Brusel vydalo výzvu k podání nabídek, jejímž předmětem byla výroba, dodání, instalace, uvedení do provozu, údržba a servis MUPI, přístřešků pro cestující a zobrazovacích nosičů, z nichž část mohla být využívána pro reklamní účely.

6 Za účelem dodržení svých smluvních závazků vyplývajících ze smlouvy z roku 1984 a zajištění transparentnosti výzvy k podání nabídek uvedlo město Brusel v příloze 10 zvláštních specifikací k uvedené výzvě k podání nabídek (dále jen „příloha 10“) seznam 282 autobusových přístřešků a 198 MUPI, na které se vztahovala smlouva z roku 1984 (dále jen „zařízení uvedená v příloze 10“), u nichž podle ustanovení smlouvy z roku 1984 ještě neskončilo právo žalobkyně je využívat, přičemž bylo uvedeno datum jejich instalace a příslušné datum, kdy končí oprávnění je využívat.

7 Druhá smlouva ze dne 14. října 1999 (dále jen „smlouva z roku 1999“), jejíž součástí bylo zadání zakázky a specifikace uvedené v bodě 6 výše a jejich přílohy, včetně přílohy 10, byla podepsána žalobkyní, která uspěla v zadávacím řízení, a nahradila smlouvu z roku 1984. Podmínky stanovené v této smlouvě byly následující:

– smlouva byla uzavřena na dobu 15 let;

– město Brusel se stalo vlastníkem instalovaného městského mobiliáře na základě zaplacení čisté paušální ceny za dodané, kompletně vybavené a instalované zařízení;

– žalobkyně měla platit měsíční nájemné za užívání městského mobiliáře, který byl předmětem smlouvy, pro reklamní účely.

8 Během plnění smlouvy z roku 1999 byla některá zařízení uvedená v příloze 10 odstraněna ještě před datem, které bylo v této příloze stanoveno pro jejich odstranění, zatímco jiná zařízení zůstala po uvedených datech zachována. Za posledně uvedená zařízení žalobkyně na rozdíl od zařízení podléhajících smlouvě z roku 1999 neplatila městu Brusel nájemné ani daň. Tato situace skončila v srpnu 2011, kdy byla poslední zařízení uvedená v příloze 10 odstraněna.

9 Dne 19. dubna 2011 podala vedlejší účastnice řízení, společnost Clear Channel Belgium, k Evropské komisi stížnost, v níž uvedla, že žalobkyně tím, že pokračovala v užívání některých zařízení uvedených v příloze 10 po uplynutí lhůty pro jejich odstranění, aniž by městu Brusel platila nájemné a daň, získala státní podporu neslučitelnou s vnitřním trhem.

10 Dne 24. března 2015 zahájila Komise formální vyšetřovací řízení podle článku 108 SFEU.

11 Rozsudkem ze dne 29. dubna 2016 cour d’appel de Bruxelles (odvolací soud v Bruselu, Belgie) potvrdil rozsudek vydaný dne 13. prosince 2010 tribunal de première instance francophone de Bruxelles (frankofonní soud prvního stupně v Bruselu, Belgie), kterým bylo rozhodnuto, že žalobkyně nedodržela lhůty pro odstranění stanovené v příloze 10, pokud jde o některá zařízení uvedená v této příloze, že nezískala výslovné povolení města Brusel provést „vzájemnou záměnu“ reklamních stojanů, a že tedy mnohé z těchto stojanů, které se nacházely na veřejných prostranstvích města Brusel, využívala bezdůvodně a neoprávněně.

12 Dne 24. června 2019 Komise ukončila formální vyšetřovací řízení přijetím napadeného rozhodnutí. Články 1 a 2 tohoto rozhodnutí zní následovně:

„Článek 1

Státní podpora ve prospěch [žalobkyně], jejíž výše odpovídá nezaplacenému nájemnému a daním z reklamních stojanů, které byly instalovány při plnění smlouvy z roku 1984 na území hlavního města Brusel, nebyly odstraněny po datu stanoveném přílohou 10 smlouvy z roku 1999, a již Belgie poskytovala protiprávně mezi 15. září 2001 a 21. srpnem 2010 v rozporu s čl. 108 odst. 3 [SFEU], je neslučitelná s vnitřním trhem.

Článek 2

1. Belgie je povinna nechat si od příjemce vrátit podporu uvedenou v článku 1.

[…]“

Návrhová žádání účastníků řízení

13 Žalobkyně navrhuje, aby Tribunál:

– zrušil článek 1 napadeného rozhodnutí v rozsahu, v němž v něm byla konstatována existence státní podpory neslučitelné s vnitřním trhem v její prospěch při plnění smlouvy z roku 1984 a jeho článků 2 až 4 v rozsahu, v němž nařizují, aby Belgické království zajistilo navrácení této podpory;

– uložil Komisi a vedlejší účastnici řízení náhradu nákladů řízení.

14 Komise navrhuje, aby Tribunál:

– žalobu zamítl;

– uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

15 Vedlejší účastnice řízení navrhuje, aby Tribunál žalobu zamítl.

Právní otázky

16 Na podporu své žaloby předkládá žalobkyně čtyři žalobní důvody. V rámci prvního žalobního důvodu žalobkyně uvádí, že se Komise dopustila zjevně nesprávného posouzení, jakož i nesprávného právního posouzení, když měla za to, že využívání některých zařízení uvedených v příloze 10 po uplynutí lhůty stanovené v téže příloze představuje výhodu. Ve druhém až čtvrtém žalobním důvodu, které byly předloženy podpůrně, žalobkyně tvrdí, že hypotetická státní podpora by byla slučitelná s vnitřním trhem podle sdělení Komise – Rámec Evropské unie pro státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby (Úř. věst. 2012, C 8, s. 15) a rozhodnutí Komise 2012/21/EU ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106 odst. 2 SFEU na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (Úř. věst. 2012, L 7, s. 3) (druhý žalobní důvod), že Komise porušila povinnost uvést odůvodnění, pokud jde o posouzení částky, která má být vrácena (třetí žalobní důvod) a že státní podpora, jejíž existence byla konstatována v napadeném rozhodnutí, je v každém případě promlčena (čtvrtý žalobní důvod).

K prvnímu žalobnímu důvodu, podle kterého se Komise dopustila zjevně nesprávného posouzení, jakož i nesprávného právního posouzení tím, že měla za to, že využívání některých zařízení uvedených v příloze 10 žalobkyní i po uplynutí lhůty stanovené v této příloze představuje výhodu

17 Svým prvním žalobním důvodem, který je rozdělen do tří částí, se žalobkyně v podstatě snaží zpochybnit analýzu Komise uvedenou v bodech 82 až 96 odůvodnění napadeného rozhodnutí, týkající se pojmu „hospodářská výhoda“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU. V první části žalobkyně tvrdí, že Komise nesprávně nezohlednila vyrovnávací mechanismus používaný městem Brusel za účelem zachovat hospodářskou rovnováhu smlouvy z roku 1984 (dále jen „vyrovnávací mechanismus smlouvy z roku 1984“). Ve druhé části žalobkyně tvrdí, že Komise přijala nesprávný hypotetický srovnávací scénář, když měla za to, že za zařízení uvedená v příloze 10, která zůstala zachována i po lhůtě stanovené v této příloze, mělo být vybíráno nájemné a daně.

Ve třetí části žalobkyně tvrdí, že Komise nesprávně kvalifikovala smlouvu z roku 1984 jako „čistě obchodní“, a odmítla tak použít kritéria judikatury vycházející z rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415).

K první části, podle níž Komise nesprávně nezohlednila vyrovnávací mechanismus smlouvy z roku 1984

18 V rámci první části prvního žalobního důvodu žalobkyně zaprvé tvrdí, že Komise tím, že nezohlednila relevantnost vyrovnávacího mechanismu smlouvy z roku 1984, nezohlednila praktickou a právní realitu dlouhodobých smluv o veřejných službách v Belgii, zadruhé, že uvedený vyrovnávací mechanismus založený na povinnosti zachovat hospodářskou rovnováhu smlouvy z roku 1984 nutně vylučuje, že by jí byla poskytnuta jakákoli výhoda, zatřetí, že se Komise dopustila nesprávného právního posouzení, když se odvolala na rozsudek ze dne 26. října 2016, Orange v. Komise (C-211/15 P, EU:C:2016:798) a na judikaturu vycházející z rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), aniž by zohlednila vyrovnávací mechanismus smlouvy z roku 1984, začtvrté, že Komise tím, že neuznala relevantnost tohoto mechanismu z důvodu, že žalobkyně na žádost města Brusel „sama“ souhlasila s odstraněním zařízení uvedených v příloze 10, nezohlednila objektivní povahu pojmu „státní podpora“ a zapáté, že neexistence dodatečné dokumentace týkající se vyrovnávacího mechanismu smlouvy z roku 1984 neumožňuje dospět k závěru, že se město Brusel nechovalo tak, jak by se choval tržní subjekt, a neumožňuje prokázat ani existenci výhody, protože u dotyčného druhu smluv je její neexistence obvyklá, a že předběžný písemný formální úkon, kterým by se formalizoval vyrovnávací mechanismus smlouvy z roku 1984 nebyl stanoven ani zákonem ani smlouvou.

19 Komise a vedlejší účastnice řízení argumentaci žalobkyně zpochybňují.

20 Je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora kvalifikace opatření jako „státní podpory“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU předpokládá splnění čtyř podmínek, a sice aby se jednalo o státní zásah nebo zásah za použití státních prostředků, tento zásah byl způsobilý ovlivnit obchod mezi členskými státy, přiznával selektivní výhodu svému příjemci a narušoval nebo hrozil narušením hospodářské soutěže. Kromě toho musí být tato výhoda přičitatelná státu (viz rozsudek ze dne 25. ledna 2022, Komise v. European Food a další, C-638/19 P, EU:C:2022:50, bod 121 a citovaná judikatura).

21 Pokud jde o pojem „podpora“, z judikatury vyplývá, že zahrnuje nejen pozitivní plnění, jako jsou dotace, ale i různé formy zásahů, které různými způsoby snižují náklady, jež obvykle zatěžují rozpočet podniku, a které tedy mají, i když nejsou dotacemi v úzkém slova smyslu, tutéž povahu a stejné účinky (viz rozsudek ze dne 11. září 2014, Řecko v. Komise, T-425/11, EU:T:2014:768, bod 39 a citovaná judikatura).

22 Jak již bylo rozhodnuto, opatření, kterým veřejné orgány poskytly určitým podnikům osvobození od hospodářských nákladů, jež sice nezahrnuje převod státních prostředků, ale staví příjemce do lepší finanční situace oproti ostatním poplatníkům, představuje státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU (obdobně viz rozsudek ze dne 11. září 2014, Řecko v. Komise, T-425/11, EU:T:2014:768, bod 40 a citovaná judikatura).

23 Výhodou ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU je jakákoli hospodářská výhoda, kterou by podnik nemohl získat za běžných tržních podmínek, tj. bez zásahu státu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 29. dubna 1999, Španělsko v. Komise, C-342/96, EU:C:1999:210, bod 41).

24 Kromě toho, pojem „výhoda“, vnitřně spjatý s kvalifikací opatření jako státní podpory, má objektivní povahu, nezávisle na důvodech autorů předmětného opatření. Povaha cílů sledovaných státními opatřeními a jejich odůvodnění tak nemají žádný vliv na jejich kvalifikaci jako státní podpory. Článek 107 odst. 1 SFEU totiž nerozlišuje podle důvodů nebo cílů státních zásahů, ale definuje je podle jejich účinků (viz rozsudek ze dne 25. ledna 2022, Komise v. European Food a další, C-638/19 P, EU:C:2022:50, bod 122 a citovaná judikatura).

25 Pokud jde o vyrovnávací mechanismus smlouvy z roku 1984, je třeba zaprvé konstatovat, že okolnost, že zachování a využívání některých zařízení uvedených v příloze 10 i po uplynutí lhůty stanovené v této příloze mělo za cíl kompenzovat údajné znevýhodnění žalobkyně z důvodu předčasného odstranění některých zařízení uvedených v příloze 10, které údajně uložilo město Brusel, a že tento vyrovnávací mechanismus byl v souladu s praktickou a právní realitou dlouhodobých veřejně prospěšných smluv v Belgii, neznamená, že by tento mechanismus nemohl představovat státní podporu.

26 Jak totiž vyplývá z judikatury citované v bodě 24 výše, pojem „státní podpora“ je objektivním právním pojmem definovaným přímo v čl. 107 odst. 1 SFEU, který nerozlišuje podle důvodů nebo cílů státních zásahů, ale definuje je podle jejich účinků. Proto skutečnost, že cílem státního opatření bylo zachovat hospodářskou rovnováhu smlouvy z roku 1984 nebo že tento cíl byl v souladu se zásadami vnitrostátního práva, neumožňuje předem vyloučit kvalifikaci takovéhoto opatření jako „státní podpory“.

27 Totéž platí, pokud jde o argument žalobkyně, podle kterého Komise tím, že nezohlednila relevantnost vyrovnávacího mechanismu smlouvy z roku 1984 z důvodu, že žalobkyně na žádost města Brusel „sama“ souhlasila s odstraněním některých zařízení, nezohlednila objektivní povahu pojmu „státní podpora“.

28 Zadruhé je třeba konstatovat, že na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně, skutečnost, že některá zařízení uvedená v příloze 10 byla nadále využívána i po uplynutí lhůty stanovené v této příloze bez placení nájemného a daní městu Brusel, vedla ke snížení těchto nákladů, které by zatěžovaly její rozpočet.

29 Mezi účastníky řízení je totiž nesporné, že po uzavření smlouvy z roku 1999 mohla žalobkyně na území města Brusel instalovat a využívat městský mobiliář pouze za podmínek stanovených v uvedené smlouvě, podle kterých měla povinnost platit nájemné a daně. Podle přílohy 10 mohla žalobkyně, odchylně od ustanovení smlouvy z roku 1999, nadále využívat zařízení uvedená v této příloze za podmínek stanovených ve smlouvě z roku 1984, tedy bez placení nájemného a daní, ale pouze do uplynutí lhůt stanovených v této příloze. Po uplynutí těchto lhůt měla být tato zařízení nahrazena novými zařízeními podle smlouvy z roku 1999, a měla se na ně tedy vztahovat povinnost platit daně a nájemné.

30 Z toho vyplývá, že skutečnost, že některá zařízení uvedená v příloze 10 byla i po uplynutí lhůt stanovených v této příloze využívána za podmínek stanovených smlouvou z roku 1984, umožňovala žalobkyni vyhnout se instalaci a používání nových zařízení, na která by se vztahovala smlouva z roku 1999, a proto placení nájemného a daní, jež by musela platit podle posledně uvedené smlouvy. Kromě toho, z bodu 49 odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že využívání některých zařízení uvedených v příloze 10 nemohlo pokračovat i po uplynutí lhůty stanovené v této příloze, aniž by to město Brusel povolilo.

31 V této souvislosti je třeba dále konstatovat, jak vyplývá z bodu 11 výše, že cour d' appel de Bruxelles (odvolací soud v Bruselu, Belgie) svým rozsudkem ze dne 29. dubna 2016 rozhodl, že žalobkyně nedodržela lhůty stanovené v příloze 10, pokud jde o některá zařízení uvedená v této příloze, že nezískala výslovné povolení města Brusel provést „vzájemnou záměnu" reklamních stojanů, a že tedy mnohé z těchto stojanů, které se nacházely na veřejných prostranstvích města Brusel, využívala bezdůvodně a neoprávněně.

32 Žalobkyně má sice za to, že rozsudek cour d'appel de Bruxelles (odvolací soud v Bruselu, Belgie) ze dne 29. dubna 2016 nemůže být v rámci probíhajícího řízení zohledněn, protože město Brusel nebylo v uvedené věci účastníkem řízení, a nemohlo tedy před vnitrostátním soudem potvrdit existenci vyrovnávacího mechanismu smlouvy z roku 1984.

33 Tento argument však nemůže obstát. Jak totiž správně uvádí Komise, aniž by jí žalobkyně odporovala, ze znění rozsudku cour d'appel de Bruxelles (odvolací soud v Bruselu, Belgie) ze dne 29. dubna 2016 vyplývá, že město Brusel bylo vyzváno, aby vstoupilo do řízení, a mělo možnost předložit své vyjádření. Kromě toho, jak vyplývá z napadeného rozhodnutí, město Brusel v rámci postupu před zahájením soudního řízení nezpochybnilo účinky tohoto rozsudku.

34 Zatřetí žalobkyně nesprávně tvrdí, že Komise nemohla v bodech 87 až 89 odůvodnění napadeného rozhodnutí vycházet z bodů 41 až 44 rozsudku ze dne 26. února 2015, Orange v. Komise (T-385/12, nezveřejněný, EU:T:2015:117), z důvodu, že závěry Tribunálu, které z nich vyplývaly, byly specifické pro skutkové okolnosti sporu.

35 V bodě 43 rozsudku ze dne 26. února 2015, Orange v. Komise (T-385/12, nezveřejněný, EU:T:2015:117), bylo totiž rozhodnuto, že pouze jestliže má být státní zásah považován za vyrovnání představující protihodnotu plnění uskutečněných podniky pověřenými službou obecného hospodářského zájmu za účelem plnění povinností veřejné služby, podle kritérií stanovených v rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), takový zásah nespadá pod čl. 107 odst. 1 SFEU. Tribunál tedy neměl v úmyslu omezit dosah této úvahy na případ, o který se jednalo v uvedeném rozsudku. Kromě toho, argument vycházející z toho, že v projednávané věci je třeba zohlednit smluvní ujednání, není věcně podložen, neboť, jak vyplývá z bodu 31 výše, cour d' appel de Bruxelles (odvolací soud v Bruselu, Belgie) rozsudkem ze dne 29. dubna 2016 rozhodl, že žalobkyně nezískala výslovné povolení města Brusel k provedení „vzájemné záměny" reklamních stojanů.

36 Tento závěr nemůže být zpochybněn argumentací žalobkyně, podle které je srovnání s judikaturou vycházející z rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), irelevantní, protože žalobkyně nebyla povinna platit daně a nájemné a nemohlo se jednat o převod státních prostředků. V bodech 87 až 89 odůvodnění napadeného rozhodnutí totiž Komise odkázala na judikaturu vycházející z rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415) v souvislosti s prokázáním výhody, a nikoli v souvislosti s posuzováním převodu státních prostředků. V rámci třetí části prvního žalobního důvodu se ostatně sama žalobkyně dovolává této judikatury a tvrdí, že podmínky stanovené touto judikaturou jsou v projednávaném případě použitelné.

37 Začtvrté, pokud jde o to, že žalobkyně zpochybňuje závěr Komise uvedený v bodech 94 a 95 odůvodnění napadeného rozhodnutí, podle kterého nelze vyrovnávací mechanismus smlouvy z roku 1984 považovat za běžné jednání hospodářského subjektu v tržním hospodářství, je třeba, i za předpokladu, že by jednání města Brusel mohlo být v projednávané věci přezkoumáno,

připomenout, že podle judikatury by za účelem určení, zda státní opatření představuje podporu, bylo třeba posoudit, zda by za podobných okolností hospodářský subjekt v tržním hospodářství o velikosti, která je srovnatelná s velikostí subjektu působícího ve veřejném sektoru, mohl být motivován k tomu, aby přijal podobné rozhodnutí, v projednávané věci tedy k tomu, aby podobným způsobem nahradil škodu, která údajně vznikla smluvní straně při plnění jejích smluvních povinností (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. prosince 2018, Ryanair a Airport Marketing Services v. Komise, T-165/15, EU:T:2018:953, bod 140). Kromě toho je nezbytné, aby objektivní a ověřitelné skutečnosti jasně ukazovaly, že dotyčný členský stát přijal před nebo současně s poskytnutím hospodářské výhody rozhodnutí nahradit prostřednictvím skutečně provedeného opatření škodu, která údajně vznikla smluvní straně při plnění jejích smluvních povinností (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. června 2012, Komise v. EDF, C-124/10 P, EU:C:2012:318, body 82 a 83).

38 V této souvislosti je třeba zaprvé konstatovat, že Komisi nebylo předloženo nic, co by prokazovalo, že město Brusel provedlo analýzu skutečně ušlého zisku žalobkyně v souvislosti s předčasným odstraněním některých zařízení uvedených v příloze 10, který měl vyrovnávací mechanismus smlouvy z roku 1984 nahradit, a výhod vyplývajících ze zachování jiných zařízení uvedených v této příloze.

39 Zadruhé ze spisu nevyplývá, že by se město Brusel snažilo plnit vyrovnávací mechanismus smlouvy z roku 1984. V tomto smyslu ostatně belgické orgány během řízení před Komisí uvedly, že existuje nerovnováha mezi počtem předčasně odstraněných zařízení uvedených v příloze 10 a počtem zařízení, která byla po lhůtě stanovené v této příloze zachována, a že údajná náhrada poskytnutá na základě vyrovnávacího mechanismu smlouvy z roku 1984 šla nad rámec toho, co vyžadovalo údajné znevýhodnění žalobkyně (body 85 a 89 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

40 Zatřetí, pokud jde o argumentaci žalobkyně, že neexistence dodatečné dokumentace k vyrovnávacímu mechanismu smlouvy z roku 1984 neumožňuje dospět k závěru, že se město Brusel nechovalo jako tržní subjekt, a neumožňuje ani prokázat existenci výhody, protože u dotčeného druhu smluv je neexistence takovéto dokumentace obvyklá a předchozí písemný formální úkon, kterým by se formalizoval vyrovnávací mechanismus smlouvy z roku 1984, nebyl stanoven ani zákonem ani smlouvou, stačí připomenout, že cour d'appel de Bruxelles (odvolací soud v Bruselu, Belgie) rozsudkem ze dne 29. dubna 2016 v bodě 31 rozhodl, že žalobkyně nedodržela lhůty stanovené v příloze 10, pokud jde o některá zařízení stanovená v této příloze, že od města Brusel nezískala výslovné povolení provést „vzájemnou záměnu" reklamních stojanů, a že tedy mnohé z těchto stojanů, které se nacházely na veřejných prostranstvích města Brusel, využívala bezdůvodně a neoprávněně.

41 Kromě toho je třeba v každém případě konstatovat, jak správně uvádí Komise, bez ohledu na to, zda písemná formalizace vyrovnávacího mechanismu smlouvy z roku 1984 byla či nebyla podle belgického práva nebo uvedené smlouvy nezbytná, že uvedený vyrovnávací mechanismus nezbavil vnitrostátní správní orgán povinnosti provést analýzu existence a rozsahu případné škody, která žalobkyni vznikla z důvodu předčasného odstranění některých zařízení uvedených v příloze 10, a že účelem tohoto mechanismu byla náhrada za účelem zachování hospodářské rovnováhy smlouvy z roku 1984, a to před zavedením uvedeného mechanismu. Takováto analýza byla totiž nezbytná pro ověření, zda opatření přijaté vnitrostátním správním orgánem bylo v souladu s požadavky práva Evropské unie, zejména s požadavky vyplývajícími z čl. 107 odst. 1 SFEU.

42 S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti je třeba konstatovat, že Komise správně dospěla k závěru, že zachování a využívání některých zařízení uvedených v příloze 10 i po lhůtě stanovené v této příloze ze strany žalobkyně představuje hospodářskou výhodu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, i když toto zachování představuje vyrovnávací mechanismem smlouvy z roku 1984.

43 První část prvního žalobního důvodu je tedy třeba zmítnout.

K druhé části, podle níž se Komise dopustila zjevně nesprávného posouzení a nesprávného právního posouzení tím, že měla za to, že žalobkyně ušetřila na nájemném a na daních, což podle ní představovalo výhodu

44 Touto částí žalobkyně v podstatě zpochybňuje bod 132 odůvodnění napadeného rozhodnutí, ve kterém měla Komise za to, že výpočet částky neslučitelné podpory musí být proveden pro každé zařízení, jež je uvedeno v příloze 10 a které bylo zachováno po lhůtě pro jeho odstranění stanovené v této příloze, tedy po 15. září 2001, tak, že se za referenční údaj považuje nezaplacené nájemné na základě smlouvy z roku 1999 a daně obecně uplatnitelné na reklamní stojany mezi počátečním datem stanoveným v příloze 10 pro odstranění (pokud následuje po 15. září 2001) či 15. zářím 2001 (pokud počáteční datum stanovené pro odstranění předchází 15. září 2001) a datem, kdy k odstranění skutečně došlo. V tomto posledně uvedeném ohledu Komise uvedla, že výpočet musí být proveden na základě článků 3 až 5 poplatkové vyhlášky města Brusel ze dne 17. října 2001, článků 4 až 7 poplatkové vyhlášky města Brusel ze dne 18. prosince 2006 a článků 4 až 6 poplatkové vyhlášky města Brusel ze dne 17. prosince 2007, ze dne 15. prosince 2008, ze dne 9. listopadu 2009, ze dne 20. prosince 2010 a ze dne 5. prosince 2011.

– *K výtce týkající se nevybraného nájemného*

45 Pokud jde o nevybrané nájemné, žalobkyně tvrdí, že vzhledem k tomu, že vyrovnávací mechanismus smlouvy z roku 1984 byl zaveden městem Brusel za účelem zachovat hospodářskou rovnováhu uvedené smlouvy, se na zařízení uvedená v příloze 10, která byla zachována i po lhůtě pro jejich odstranění, která byla stanovena v této příloze, vztahují podmínky stanovené v uvedené smlouvě. Vzhledem k tomu, že smlouva z roku 1984 přitom žádné nájemné, poplatek za užívání nebo jiný poplatek nestanovila, městu Brusel, pokud jde o nájemné, tedy žádný zisk neušel.

46 Ve svém vyjádření k vyjádření vedlejšího účastníka řízení žalobkyně dodává, že i v případě, že by město Brusel od ní mohlo požadovat nějakou částku za užívání jeho veřejného prostranství, by jediným použitelným právním režimem byla poplatková vyhláška ze dne 17. října 2001, která upravuje mimo jiné situaci městského mobiliáře, jenž je ke komerčním účelům bez povolení umístěn na veřejných komunikacích. Žádné zařízení, které je uvedeno v příloze 10 a jež bylo zachováno i po uplynutí lhůty pro jeho odstranění, která je stanovena v této příloze, by tedy nepodléhalo placení nájemného, nýbrž maximálně povinnosti zaplatit roční poplatek za užívání veřejného prostranství, jehož výše je zanedbatelná (223,20 eur za mobiliář).

47 Komise a vedlejší účastnice řízení zpochybňují argumenty žalobkyně.

48 V této souvislosti je třeba připomenout, jak je uvedeno v bodech 29 a 30 výše, že poté, co vstoupila v platnost smlouva z roku 1999, žalobkyně mohla na území města Brusel instalovat a využívat městský mobiliář, včetně mobiliáře, který bylo možné používat pro reklamní účely, pouze za podmínek stanovených v uvedené smlouvě, podle nichž měla povinnost platit nájemné a daně.

49 S ohledem na judikaturu citovanou v bodě 22 výše přitom Komise vzhledem k tomu, že jednou z podmínek stanovených ve smlouvě z roku 1999 bylo placení nájemného, dospěla správně k závěru, že využívání některých zařízení uvedených v příloze 10 žalobkyní i po lhůtě, která byla v této příloze stanovena pro jejich odstranění, a to bez placení jakéhokoliv nájemného městu Brusel, představovalo výhodu poskytovanou ze státních prostředků ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

50 Tuto výtku je tedy třeba zamítnout jako neopodstatněnou.

– *K výtce týkající se nevybraných daní*

51 Pokud jde o nevybrané daně, žalobkyně tvrdí, že Komise nesprávně stanovila referenční systém. V této souvislosti žalobkyně uvádí několik argumentů. Zaprvé tvrdí, že vzhledem k neexistenci jednotného daňového režimu na vnitrostátním území, a dokonce i na území regionu hlavního města Brusel, nemohly poplatkové vyhlášky vydané městem Brusel představovat referenční systém. Skutečnost, že žalobkyně nebyla povinna platit daně z městského mobiliáře využívaného pro reklamní účely na území města Brusel, by proto představovala výhodu pouze tehdy, pokud by se prokázalo, že ve všech ostatních belgických obcích, ve kterých vedlejší účastnice řízení využívala městské mobiliáře pro reklamní účely, platila z těchto mobiliářů daň, jejíž sazba byla u všech městských mobiliářů využívaných pro reklamní účely stanovena ve stejné výši. Zadruhé žalobkyně tvrdí, že smlouvy z roku 1984 a z roku 1999 nepodléhají poplatkové vyhlášce ze dne 17. října 2001. V tomto ohledu se žalobkyně odvolává na dva rozsudky tribunal de première instance francophone de Bruxelles (frankofonní soud prvního stupně v Bruselu, Belgie) ze dne 4. listopadu 2016, které potvrzují, že není povinna platit obecní daně z reklamy, pokud jde o smlouvu z roku 1999. Zatřetí tvrdí, že na smlouvy z roku 1984 a z roku 1999 se vztahuje zásada možné změny.

52 Komise a vedlejší účastnice řízení argumentaci žalobkyně zpochybňují.

53 Zaprvé, pokud jde o argumentaci žalobkyně týkající se referenčního systému použitelného v projednávaném případě, je třeba uvést, že má-li být tato argumentace vykládána v tom smyslu, že se týká selektivní povahy opatření, musí být odmítnuta, neboť v případě individuálního opatření, jako je to, o které se jedná v projednávané věci, se selektivita hospodářské výhody předpokládá (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. června 2015, Komise v. MOL, C-15/14 P, EU:C:2015:362, bod 60).

54 V každém případě je třeba konstatovat, že se Komise nedopustila nesprávného posouzení, když jako referenční systém použila poplatkové vyhlášky města Brusel, protože během postupu před zahájením soudního řízení belgické orgány nezpochybnily, že tyto vyhlášky představují referenční daňový režim týkající se zdanění využívání reklamních stojanů na území města Brusel.

55 Zadruhé na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně, na využívání některých zařízení uvedených v příloze 10 po uplynutí lhůty pro jejich odstranění stanovené v této příloze se vztahovala poplatková vyhláška ze dne 17. října 2001 a neplacení daní skutečně vedlo k menšímu zatížení jejího rozpočtu.

56 Z relevantních ustanovení poplatkových vyhlášek města Brusel citovaných v napadeném rozhodnutí totiž vyplývá, že poplatková vyhláška ze dne 17. října 2001 zavedla pro zdaňovací období let 2002 až 2006 daň z reklamní inzerce dočasného charakteru ve veřejném prostoru a na veřejném prostoru. Tato vyhláška stanovila osvobození od daně pro inzerci města Brusel nebo subjektů, které město zřídilo, financuje nebo jež mu jsou podřízeny. Město Brusel později přijalo

poplatkovou vyhlášku ze dne 18. prosince 2006, která stanovila stejnou daň a stejné osvobození od daně pro zdaňovací období roku 2007. Od zdaňovacího období roku 2008 zavedlo město Brusel zvláštní daň z reklamních stojanů na základě poplatkových vyhlášek ze dne 17. prosince 2007, ze dne 15. prosince 2008, ze dne 9. listopadu 2009, ze dne 20. prosince 2010 a ze dne 5. prosince 2011.

57 Z napadeného rozhodnutí rovněž vyplývá, že belgické orgány ve svém písemném vyjádření ze dne 20. června 2016, v odpovědi na otázky položené Komisí dopisem ze dne 15. dubna 2016, uvedly, že město Brusel se původně na základě osvobození od daně pro inzerci města stanoveného poplatkovou vyhláškou ze dne 17. října 2001 domnívalo, že městské mobiliáře, na které se vztahovala smlouva z roku 1999, a jež byly využívány pro reklamní účely, nepodléhají dani, protože patří městu Brusel. Město Brusel tedy částky odpovídající těmto daním za zdaňovací období let 2002 až 2009 nevybralo.

58 Nicméně, jak uvedly belgické orgány ve svém písemném vyjádření ze dne 20. února 2017, v odpovědi na doplňující otázky Komise ze dne 14. února 2017, město Brusel nikdy samo nevyužívalo městský mobiliář pro reklamní účely a patřil mu pouze městský mobiliář, na který se vztahuje smlouva z roku 1999.

59 Kromě toho, belgické orgány uvedly, že město Brusel později dospělo k závěru, že osvobození městského mobiliáře využívaného pro reklamní účely od daně pouze proto, že patřil městu Brusel, ačkoli ho město nevyužívalo, může vytvářet nespravedlnost vůči provozovatelům jiných reklamních stojanů. Město Brusel se rozhodlo vybírat daň z městského mobiliáře využívaného pro reklamní účely, na který se vztahovala smlouva z roku 1999, přičemž první výběr se uskutečnil v roce 2011 a týkal se zdaňovacího období roku 2009.

60 Všechny tyto okolnosti přitom prokazují, že osvobození od daně uplatňované městem Brusel na zařízení uvedená v příloze 10, která byla zachována i po lhůtě, jež byla v této příloze stanovena pro jejich odstranění, bylo důsledkem toho, že na tato zařízení bylo uplatňováno osvobození od daně stanovené v jeho poplatkových vyhláškách pro inzerci města Brusel, i když město nebylo ani provozovatelem, ani vlastníkem uvedených zařízení.

61 Komise proto správně dospěla k závěru, že poplatkové vyhlášky vydané městem Brusel od roku 2001 měly být uplatňovány na zařízení uvedená v příloze 10, která byla zachována i po lhůtě stanovené pro jejich odstranění, a že osvobození od daně uplatňované městem Brusel před zdaňovacím obdobím roku 2009 představovalo odchylku od referenčního systému, která přinášela výhodu poskytovanou ze státních prostředků městem Brusel.

62 Jak totiž uvedly samy belgické orgány, zatímco osvobození městského mobiliáře využívaného pro reklamní účely, který využívá město Brusel pro své vlastní potřeby nebo pro potřeby subjektů, jež město zřídilo, financuje nebo které mu jsou podřízeny, od daně by mohlo být skutečně odůvodněné, takovéto osvobození nelze použít, pokud by uvedený mobiliář využívala pro stejné účely třetí osoba, a zejména obchodní společnost působící v odvětví venkovní reklamy.

63 Pokud jde o dva rozsudky ze dne 4. listopadu 2016 vydané tribunal de première instance francophone de Bruxelles (frankofonní soud prvního stupně v Bruselu, Belgie), které potvrzují, že žalobkyně nebyla, pokud jde o smlouvu z roku 1999, povinna platit obecní daně z reklamy, je třeba konstatovat, že tyto rozsudky jsou irelevantní, pokud jde o to, zda je možné využívání některých zařízení uvedených v příloze 10 po lhůtě, která byla v této příloze stanovena pro jejich odstranění, kvalifikovat jako státní podporu. Jak totiž bylo uvedeno v bodě 24 výše, pokud jde o kvalifikaci státního opatření jako státní podpory, článek 107 SFEU nerozlišuje podle důvodů

nebo cílů státních zásahů, ale definuje je podle jejich účinků. Kromě toho již bylo rozhodnuto, že opatření, jímž veřejné orgány poskytly určitým podnikům osvobození od daně, které sice nezahrnovalo převod státních prostředků, ale staví příjemce do lepší finanční situace oproti ostatním poplatníkům, představuje státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU (viz rozsudek ze dne 11. září 2014, Řecko v. Komise, T-425/11, EU:T:2014:768, bod 40 a citovaná judikatura).

64 Zatřetí, pokud jde o argumenty žalobkyně týkající se možné změny smluv z roku 1984 a z roku 1999 v případě uplatnění daní, je třeba konstatovat, jak správně uvádí Komise, že zásada možné změny nemůže městu Brusel ukládat povinnost přezkoumat smlouvu z roku 1984. Tato smlouva v článku 7.2 výslovně stanoví, že v případě změny podmínek využívání, včetně nových daňových opatření, je na žalobkyni, aby požádala o změnu podmínek stanovených ve smlouvě, a nikoliv na městu Brusel, aby provedlo takovouto změnu z úřední povinnosti. Žalobkyně přitom neprokázala, že požádala o změnu smlouvy z roku 1984.

65 S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti je třeba dospět k závěru, že se Komise nedopustila nesprávného posouzení, když měla za to, že žalobkyně ušetřila na nájemném a na daních, což podle ní představovalo výhodu. Druhou část prvního žalobního důvodu je tedy třeba zamítnout jako neopodstatněnou.

Ke třetí části, podle níž smlouvy z roku 1984 a z roku 1999 nejsou „čistě obchodní“ a podmínky judikatury vycházející z rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), byly v projednávané věci splněny

66 V rámci třetí části prvního žalobního důvodu žalobkyně tvrdí, že v projednávané věci nejsou smlouvy z roku 1984 a z roku 1999 „čistě obchodní“ a že vyrovnávací mechanismus smlouvy z roku 1984 splňuje čtyři podmínky judikatury vycházející z rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415). Žalobkyně v této souvislosti tvrdí, že byla pověřena jasně definovanými úkoly veřejné služby, že parametry výpočtu uvedeného vyrovnávacího mechanismu byly stanoveny předem objektivním a transparentním způsobem, že vyrovnání bylo omezeno na to, co bylo nezbytné k pokrytí nákladů spojených s plněním povinností veřejné služby, a že smlouvy z roku 1984 a z roku 1999 s ní byly uzavřeny na základě otevřených, transparentních a nediskriminačních výběrových řízení.

67 Komise a vedlejší účastnice řízení argumentaci žalobkyně zpochybňují.

68 Úvodem je třeba konstatovat, že vzhledem k tomu, že se napadené rozhodnutí týká pouze zachování některých zařízení uvedených v příloze 10 i po uplynutí lhůty stanovené v této příloze pro jejich odstranění, analýza podmínek stanovených judikaturou vyplývající z rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), se týká pouze zachování uvedených zařízení a argumentace žalobkyně týkající se smlouvy z roku 1999 je proto irelevantní.

69 Pokud jde o podmínky stanovené judikaturou vycházející z rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), je třeba připomenout, že podle této judikatury se čl. 107 odst. 1 SFEU nevztahuje na státní zásah, který je považován za vyrovnání představující protihodnotu za plnění uskutečněná podniky-příjemci za účelem plnění povinností veřejné služby, těmto podnikům proto ve skutečnosti nevzniká finanční výhoda a zásah nemá za následek, že by tyto podniky měly výhodnější konkurenční postavení než konkurenční podniky.

70 Nicméně aby v konkrétním případě takové vyrovnání nebylo kvalifikováno jako státní podpora, musí být kumulativně splněny všechny čtyři následující podmínky:

– zaprvé podnik-příjemce byl skutečně pověřen plněním povinností veřejné služby a tyto povinnosti byly jasně definovány;

– zadruhé parametry, na jejichž základě je výše vyrovnání vypočtena, byly předem stanoveny objektivním a transparentním způsobem;

– zatřetí vyrovnání nepřesahuje meze toho, co je nezbytné pro pokrytí všech nebo části nákladů vynaložených k plnění povinností veřejné služby se zohledněním příjmů, které se k nim vztahují, jakož i zisku, jenž je přiměřený k plnění těchto povinností;

– začtvrté, není-li výběr podniku, který má být pověřen plněním povinností veřejné služby, učiněn v rámci řízení o zadání veřejné zakázky, byla úroveň nutného vyrovnání určena na základě analýzy nákladů, jež by průměrný podnik, správně řízený a přiměřeně vybavený dopravními prostředky k tomu, aby mohl uspokojit požadavky veřejné služby, vynaložil při plnění těchto povinností se zohledněním příjmů, které se k nim vztahují, jakož i zisku, jenž je přiměřený k plnění těchto povinností.

71 Z judikatury vycházející z rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), vyplývá, že cílem první podmínky je především určit, zda zaprvé podnik-příjemce byl skutečně pověřen plněním povinností veřejné služby a zda zadruhé jsou tyto povinnosti ve vnitrostátním právu jasně definovány. Tato podmínka sleduje cíl transparentnosti a právní jistoty, který vyžaduje splnění minimálních kritérií týkajících se existence jednoho nebo více aktů veřejné moci, jež dostatečně přesně definují alespoň povahu, dobu trvání a rozsah povinností veřejné služby příslušejících podnikům pověřeným plněním těchto povinností (rozsudek ze dne 20. prosince 2017, Comunidad Autónoma del País Vasco a další v. Komise, C-66/16 P až C-69/16 P, EU:C:2017:999, body 72 a 73).

72 V projednávaném případě je třeba zaprvé poznamenat, že z žádného dokumentu předloženého žalobkyní nevyplývá, že belgické orgány definovaly jako službu v obecném hospodářském zájmu instalaci a využívání takového městského mobiliáře, jako je ten, který je předmětem smlouvy z roku 1984. Zadruhé, jak vyplývá z analýzy provedené v bodech 31 až 33 výše, žalobkyně se nemohla odvolávat na výslovné povolení města Brusel, pokud jde o zachování a využívání některých zařízení uvedených v příloze 10 i po lhůtě, která byla v této příloze stanovena pro jejich odstranění. Proto je třeba zdůraznit, že neexistuje žádný akt veřejné moci, který by žalobkyni pověřil odstraněním některých zařízení městského mobiliáře v rámci plnění závazku veřejné služby.

73 S ohledem na výše uvedené je třeba konstatovat, že se Komise nedopustila nesprávného posouzení, když dospěla k závěru, že smlouva z roku 1984 byla čistě obchodní smlouvou, takže první podmínka judikatury vycházející z rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), nebyla splněna.

74 Podle ustálené judikatury musí být kumulativně splněny všechny čtyři podmínky judikatury vycházející z rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), aby vyrovnání za uložené závazky veřejné služby nebylo kvalifikováno jako státní podpora (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 1. března 2017, Francie v. Komise, T-366/13, nezveřejněný, EU:T:2017:135, bod 79 a citovaná judikatura). Z toho

vyplývá, že skutečnost, že jedna z těchto podmínek není dodržena, stačí k učinění závěru o existenci výhody, a tedy ke kvalifikaci dotčeného vyrovnání jako podpory (rozsudek ze dne 11. července 2018, Buonotourist v. Komise, T-185/15, nezveřejněný, EU:T:2018:430, bod 132).

75 Ze všeho výše uvedeného vyplývá, že třetí část prvního žalobního důvodu je třeba zamítnout.

76 S ohledem na tyto okolnosti je třeba dospět k závěru, že se Komise nedopustila nesprávného posouzení, když měla za to, že zachování a využívání některých zařízení uvedených v příloze 10 i po uplynutí lhůty, která byla v této příloze stanovena pro jejich odstranění, představovalo výhodu, a že první žalobní důvod není opodstatněný.

K druhému žalobnímu důvodu, podle kterého by hypotetická státní podpora byla na základě sdělení Komise – Rámec Evropské unie pro státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby a rozhodnutí Komise 2012/21 slučitelná s vnitřním trhem

77 Žalobkyně tvrdí, že se Komise dopustila nesprávného právního posouzení a nesprávného posouzení, protože i za předpokladu, že by vyrovnávací mechanismus smlouvy z roku 1984 mohl být kvalifikován jako státní podpora, měla vzhledem k rozsáhlým vyšetřovacím pravomocem, které jí byly svěřeny, zajistit plný účinek čl. 106 odst. 2 SFEU.

78 Komise a vedlejší účastnice řízení argumentaci žalobkyně zpochybňují.

79 Úvodem je třeba konstatovat, že svým druhým žalobním důvodem se žalobkyně snaží zpochybnit analýzu Komise týkající se slučitelnosti podpory. Žalobkyně tvrdí, že na rozdíl od toho, co je uvedeno v bodě 126 odůvodnění napadeného rozhodnutí, Komise měla z úřední povinnosti povinnost přezkoumat použitelnost čl. 106 odst. 2 SFEU na dotčené opatření, a že se vzhledem k tomu, že tak neučinila, dopustila nesprávného právního posouzení a nesprávného posouzení skutkového stavu.

80 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že pokud jde o přezkum slučitelnosti podpory s vnitřním trhem, dotčený členský stát a zúčastněné strany mají v této souvislosti možnost zpochybnit předběžné úvahy Komise v průběhu formálního vyšetřovacího řízení. Členský stát a v menší míře i zúčastněné strany jsou obecně nejpovolanější k tomu, aby prokázaly existenci cíle obecného zájmu sledovaného při přijetí dotčeného opatření, který by umožnil prohlásit toto opatření za zcela nebo částečně slučitelné (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 30. dubna 2019, UPF v. Komise, T-747/17, EU:T:2019:271, bod 128).

81 Vzhledem k tomu, jak bylo konstatováno v bodě 126 odůvodnění napadeného rozhodnutí, že belgické orgány v průběhu vyšetřovacího řízení před Komisí nikdy nepředložily žádný argument, který by prokázal, že by se v projednávaném případě uplatnila některá z výjimek stanovených v čl. 106 odst. 2 SFEU, žalobkyně nemůže Komisi vytýkat, že z úřední povinnosti nepřezkoumala slučitelnost vyrovnávacího mechanismu smlouvy z roku 1984 s uvedeným článkem.

82 Je proto třeba dospět k závěru, že Komise měla správně za to, že se nelze dovolávat výjimky uvedené v čl. 106 odst. 2 SFEU. Druhý žalobní důvod je tedy třeba zamítnout jako neopodstatněný.

Ke třetímu žalobnímu důvodu, podle kterého Komise porušila povinnost uvést odůvodnění, pokud jde o posouzení částky, jež má být vrácena

K první části, podle níž Komise dostatečně nezohlednila důkazy předložené účastníky řízení, ve své tiskové zprávě předjímala výši podpory, která má být vrácena, a porušila svá interní procesní pravidla

83 V rámci první části třetího žalobního důvodu žalobkyně tvrdí, že Komise nesplnila svou povinnost uvést odůvodnění, protože výši podpory, která má být vrácena, odhadla na přibližně dva miliony eur, což odpovídá částce uvedené vedlejší účastnicí řízení, navzdory skutečnosti, že žalobkyně i belgické orgány prokázaly, že odhady vedlejší účastnice řízení nejsou správné. Kromě toho Komise ve své tiskové zprávě ze dne 24. června 2019 předjímala výši podpory, která má být vrácena, aniž by však tato částka byla uvedena v napadeném rozhodnutí. Podle žalobkyně měla Komise odůvodnit, proč se rozhodla řídit návrhem vedlejší účastnice řízení. Vzhledem k tomu, že tak neučinila, představuje tato skutečnost nedostatek odůvodnění napadeného rozhodnutí a porušení její vlastní příručky postupů v oblasti státních podpor, která uvádí, že povinnost uvést odůvodnění je nutno, pokud jde o body, jež jsou mezi účastníky řízení sporné, dodržovat striktněji.

84 Komise a vedlejší účastnice řízení argumentaci žalobkyně zpochybňují.

85 Je třeba konstatovat, že tvrzení žalobkyně týkající se skutečnosti, že Komise odhadla výši podpory, jež má být vrácena, na přibližně dva miliony eur, čímž se ztotožnila s odhadem, který uvedla vedlejší účastnice řízení, jsou založena na nesprávném výkladu napadeného rozhodnutí.

86 Z napadeného rozhodnutí totiž jasně vyplývá, že zmínka o částce dva miliony eur byla uvedena v rámci prezentace odhadů podpory, která má být vrácena, předložených vedlejší účastnicí řízení a belgickými orgány, a nikoli jako odůvodnění, kterým by Komise podpořila své posouzení uvedené částky.

87 Ze znění napadeného rozhodnutí kromě toho nepochybně vyplývá, že Komise nevyčíslila podporu, která má být vrácena, nýbrž pouze stanovila metodu výpočtu výše uvedené podpory. V této souvislosti totiž uvedla, že výpočet musí být proveden pro každé zařízení, jež je uvedeno v příloze 10 a které bylo zachováno i po uplynutí lhůty pro jeho odstranění stanovené v této příloze, tedy po 15. září 2001, přičemž za referenční údaj se považuje nezaplacené nájemné na základě smlouvy z roku 1999 a daně obecně uplatnitelné na reklamní stojany mezi počátečním datem stanoveným v příloze 10 pro odstranění (pokud následuje po 15. září 2001) či 15. zářím 2001 (pokud počáteční datum stanovené pro odstranění předchází 15. září 2001) a datem, kdy k odstranění skutečně došlo, bez zohlednění vyrovnávacího mechanismu smlouvy z roku 1984.

88 S ohledem na výše uvedené je třeba konstatovat, že argumentace žalobkyně, podle níž se Komise ztotožnila s výší podpory uvedenou vedlejší účastnicí řízení, aniž by odůvodnila, proč se rozhodla řídit návrhem vedlejší účastnice řízení, je neopodstatněná.

89 První část třetího žalobního důvodu je tedy třeba zamítnout jako neopodstatněnou.

K druhé části, podle níž vyčíslení výše hypotetické státní podpory nebylo možné a představovalo překážku pro její vrácení

90 Druhou částí třetího žalobního důvodu žalobkyně zpochybňuje analýzu Komise, která je uvedena v bodech 52, 119, 137 a 144 odůvodnění rozhodnutí. Zaprvé žalobkyně tvrdí, že Komise odmítla odhady provedené belgickými orgány a přijala výši podpory, již navrhla vedlejší účastnice řízení. Zadruhé žalobkyně tvrdí, že v každém případě je v praxi nemožné vyčíslit výhodu, která jí byla údajně poskytnuta, protože podle své finanční struktury smlouva z roku 1984, jež upravuje zařízení uvedená v příloze 10, nestanovila žádné nájemné, poplatek za užívání nebo jiný poplatek a vztahovala se na zařízení, která byla uvedena v příloze 10 a i nadále byla zachována na místě i po datu stanoveném pro jejich odstranění. Zatřetí tvrdí, že i pokud by se vycházelo z toho, že vyrovnání mezi zařízeními odstraněnými ještě před lhůtou, která byla v příloze 10 stanovena pro jejich odstranění, a zařízeními, jež byla zachována i po lhůtě stanovené pro jejich odstranění, by mohlo vést k nerovnováze, což žalobkyně nepředpokládá, Komise by nemohla požadovat navrácení z toho vyplývající výhody, protože vzhledem k tomu, že údajnou výhodu nemůže přiměřeně posoudit, by dodržení práva na obhajobu města Brusel mohlo představovat překážku jejího navrácení podle čl. 16 odst. 1 nařízení Rady (EU) 2015/1589 ze dne 13. července 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 SFEU (Úř. věst. 2015, L 248, s. 9).

91 V této souvislosti žalobkyně v replice dodává, že nedostatek odůvodnění napadeného rozhodnutí uplatněný v žalobě ji zbavuje možnosti přesně zpochybnit právní a skutkové okolnosti, na kterých je založeno posouzení výše podpory. Podle žalobkyně přitom nemožnost posoudit výši hypotetické výhody, jež jí byla údajně poskytnuta, ve spojení s uvedeným nedostatkem odůvodnění napadeného rozhodnutí, vede k porušení jejího práva na obhajobu a brání přezkumu legality rozhodnutí soudem.

92 Komise a vedlejší účastnice řízení argumentaci žalobkyně zpochybňují. V této souvislosti Komise v duplice namítá nepřípustnost námitky spojené s porušením práva žalobkyně na obhajobu, která byla uvedena v replice, a to proto, že se ve stadiu žaloby domnívala, že město Brusel bylo tímto porušením dotčeno. Podle Komise je třeba tento nový žalobní důvod zamítnout jako nepřípustný podle čl. 84 odst. 1 jednacího řádu Tribunálu.

93 Pokud jde o argument žalobkyně, že Komise odmítla odhady provedené belgickými orgány a uznala výši podpory navrženou vedlejší účastnicí řízení, je třeba připomenout, že v bodech 87 a 88 výše bylo konstatováno, že Komise nevyčíslila podporu, která má být navrácena, ale pouze stanovila metodu výpočtu výše uvedené podpory, aniž by se ztotožnila s výší podpory, kterou uvedla vedlejší účastnice řízení. Dále je třeba konstatovat, že Komise vysvětlila důvody, proč je podle ní výhoda, která byla žalobkyni poskytnuta, vyšší než výhoda odhadovaná belgickými orgány. Komise tak uvedla, že má za to, že odhad uvedené výhody na 200 000 eur předložený těmito orgány je neopodstatněný, protože byl vypočítán na základě nesprávného zohlednění vyrovnávacího mechanismu smlouvy z roku 1984.

94 Pokud jde o údajnou nemožnost vyčíslit výhodu, která byla žalobkyni poskytnuta, a údajné porušení práva na obhajobu, jež z toho vyplývá, je třeba úvodem uvést, že argument žalobkyně vychází z porušení povinnosti uvést odůvodnění, která je jako jedno z práv obhajoby zakotvena v čl. 41 odst. 1 písm. c) Listiny základních práv Evropské unie. Pokud jde o důvod veřejného pořádku, může být vznesen i ve stadiu repliky (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. července 2017, Badica a Kardiam v. Rada, T-619/15, EU:T:2017:532, bod 42).

95 Dále je třeba konstatovat, že argumenty žalobkyně týkající se údajné nemožnosti vyčíslit výhodu, která jí byla poskytnuta, a údajného porušení jejího práva na obhajobu a práva města Brusel na obhajobu, jsou založeny na nesprávném předpokladu. Žalobkyně se totiž v podstatě domnívá, že jedinou výhodou, již by případně bylo možné zohlednit, je výhoda vyplývající z nerovnováhy mezi počtem zařízení uvedených v příloze 10, která byla předčasně odstraněna ještě před uplynutím lhůty pro jejich odstranění, a počtem zařízení, jež byla zachována za účelem vyrovnání i po lhůtě, která byla pro jejich odstranění stanovena v příloze 10. Podle žalobkyně představuje zachování některých zařízení uvedených v příloze 10 výhodu pouze tehdy, pokud toto zachování jde nad rámec toho, co vyrovnává vyrovnávací mechanismus smlouvy z roku 1984. Tento předpoklad, který belgické orgány uvedly v rámci postupu před zahájením soudního řízení, a jenž Komise odmítla, však není správný. Jak je totiž uvedeno v bodech 25 až 42 výše, zachování a využívání některých zařízení uvedených v příloze 10 žalobkyní po lhůtě, která je v této příloze stanovena pro jejich odstranění, představuje hospodářskou výhodu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU. Proto, jak Komise správně uvádí v napadeném rozhodnutí, měl být výpočet proveden pro každé zařízení, které je uvedeno v příloze 10 a jež bylo zachováno i po uplynutí lhůty, která je v této příloze stanovena pro jeho odstranění, tedy po 15. září 2001, přičemž za referenční údaj se považuje nezaplacené nájemné na základě smlouvy z roku 1999 a daně obecně uplatnitelné na reklamní stojany mezi počátečním datem stanoveným v příloze 10 pro odstranění (pokud následuje po 15. září 2001) či 15. zářím 2001 (pokud počáteční datum stanovené pro odstranění předchází 15. září 2001) a datem, kdy k odstranění skutečně došlo, bez zohlednění vyrovnávacího mechanismu smlouvy z roku 1984.

96 Pokud jde o tuto metodiku výpočtu stanovenou v napadeném rozhodnutí, je třeba upřesnit, že podle ustálené judikatury není Komise povinna, nařídí-li navrácení podpory, jež byla prohlášena za neslučitelnou s vnitřním trhem, určit přesnou částku podpory, jež má být navrácena. Postačuje, aby rozhodnutí Komise obsahovalo údaje, které umožní osobě, jíž je určeno, aby sama bez nadměrných obtíží tuto částku určila (viz rozsudek ze dne 13. února 2014, Mediaset, C-69/13, EU:C:2014:71, bod 21 a citovaná judikatura). Podle judikatury tedy stačí, aby Komise poskytla dostatečně spolehlivou metodu výpočtu výše podpory k navrácení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 18. října 2007, Komise v. Francie, C-441/06, EU:C:2007:616, bod 41), což je případ projednávané věci.

97 S ohledem na výše uvedené je třeba druhou část třetího žalobního důvodu, a tedy i třetí žalobní důvod, zamítnout jako neopodstatněné.

Ke čtvrtému žalobnímu důvodu, podle kterého je státní podpora konstatovaná v napadeném rozhodnutí v každém případě promlčená

98 V rámci čtvrtého žalobního důvodu žalobkyně zpochybňuje body 66 a 67 odůvodnění napadeného rozhodnutí a tvrdí, že výchozím okamžikem pro výpočet poskytnuté podpory v projednávané věci není datum ukončení využívání každého zařízení uvedeného v příloze 10, které bylo zachováno i po uplynutí lhůty stanovené v této příloze pro jeho odstranění, ale datum rozhodnutí o vyrovnání v důsledku předčasného odstranění některých z uvedených zařízení na žádost města Brusel. Žalobkyně tvrdí, že vzhledem k tomu, že vyrovnávací mechanismus smlouvy z roku 1984 byl zaveden již od 31. července 2000, jakékoli datum, které bylo zvoleno pro rozhodnutí o použití tohoto mechanismu, předcházelo 15. září 2001. Navrácení jakékoli podpory je tedy promlčeno, protože první žádost o informace, kterou Komise zaslala belgickým orgánům, byla ze dne 15. září 2011.

99 Komise a vedlejší účastnice řízení argumentaci žalobkyně zpochybňují.

100 Podle čl. 17 odst. 1 nařízení 2015/1589 podléhají pravomoci Komise ve věci navrácení podpory promlčecí lhůtě deseti let. Článek 17 odst. 2 tohoto nařízení stanoví, že promlčecí lhůta počíná běžet dnem, kdy je protiprávní podpora udělena příjemci buď jako jednotlivá podpora, nebo v rámci režimu podpory, a že jakékoli opatření přijaté Komisí nebo členským státem jednajícím na žádost Komise týkající se protiprávní podpory přerušuje běh promlčecí lhůty.

101 Podle judikatury se určení data poskytnutí podpory může lišit v závislosti na povaze dotčené podpory, takže v případě víceletého režimu, který se vyznačuje pravidelnými platbami nebo pravidelným poskytováním výhod, se může datum přijetí právního aktu, jenž představuje právní základ podpory, a datum, kdy je podnikům podpora skutečně poskytnuta, značně lišit. V takovém případě musí být podpora, pro účely stanovení promlčecí lhůty, považována za poskytnutou příjemci teprve v okamžiku, kdy je mu skutečně poskytnuta (rozsudek ze dne 8. prosince 2011, France Télécom v Komise, C-81/10 P, EU:C:2011:811, bod 82).

102 V projednávaném případě je třeba konstatovat, že státním opatřením, které Komise považuje za státní podporu, je zachování a využívání některých zařízení uvedených v příloze 10 žalobkyní, bez placení nájemného a daní, od data, které bylo v této příloze stanoveno pro jejich odstranění, do data, kdy k odstranění skutečně došlo.

103 S ohledem na tento charakteristický rys dotčené podpory je přitom třeba konstatovat, že bez ohledu na datum, kdy bylo před 31. červencem 2000 přijato rozhodnutí týkající se údajného vyrovnávacího mechanismu smlouvy z roku 1984, je datum, do kdy měla být tato zařízení odstraněna, právě tím datem, od kterého žalobkyně skutečně využívala výhodu spočívající v neplacení nájemného a daní za zařízení uvedené v příloze 10. Proto je právě toto datum datem, kdy byla podpora udělena žalobkyni ve smyslu čl. 17 odst. 2 nařízení 2015/1589, a tedy datem, od kterého začala běžet promlčecí lhůta.

104 Kromě toho je třeba konstatovat, že v projednávaném případě podpora spočívala v pravidelném poskytování výhod, protože daně a nájemné za zařízení, které bylo uvedeno v příloze 10 a jež bylo zachováno i po lhůtě, která byla v této příloze stanoveno pro jeho odstranění, měly být pravidelně placeny až do jeho definitivního odstranění.

105 Konečně, vzhledem k tomu, že první žádost o informace, kterou Komise zaslala belgickým orgánům, byla ze dne 15. září 2011, by každá případná podpora, jež by byla žalobkyni poskytnuta přede dnem 15. zářím 2001, byla v každém případě promlčena.

106 Proto je metodika výpočtu výše podpory stanovená Komisí, podle které musí být výpočet proveden pro každé zařízení, jež je uvedeno v příloze 10 a které bylo zachováno i po uplynutí lhůty, jež je v této příloze stanovena pro jeho odstranění, tedy po 15. září 2001, přičemž za referenční údaj se považuje nezaplacené nájemné na základě smlouvy z roku 1999 a daně obecně uplatnitelné na reklamní stojany mezi počátečním datem stanoveným v příloze 10 pro odstranění (pokud následuje po 15. září 2001) či 15. zářím 2001 (pokud počáteční datum stanovené pro odstranění předchází 15. září 2001) a datem, kdy k odstranění skutečně došlo, bez zohlednění vyrovnávacího mechanismu smlouvy z roku 1984, správná.

107 Z toho vyplývá, že na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně, napadené rozhodnutí není protiprávní v rozsahu, v němž Komise měla za to, že státní podpora, kterou konstatovala, není promlčená.

108 S ohledem na výše uvedené je třeba čtvrtý žalobní důvod, a tudíž i žalobu jako celek, zamítnout.

K nákladům řízení

109 Podle čl. 134 odst. 1 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, jenž měl ve věci úspěch, požadoval.

110 Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a žalobkyně neměla ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedené uložit, že ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Komisí. Vzhledem k tomu, že vedlejší účastnice nepožadovala náhradu nákladů řízení od žalobkyně, ponese vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (první senát)

rozhodl takto:

1) Žaloba se zamítá.

2) Společnost JCDecaux Street Furniture Belgium ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Evropskou komisí.

3) Společnost Clear Channel Belgium ponese vlastní náklady řízení.

Kanninen Jaeger Stancu

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 7. září 2022.

Podpisy.